

PRODAVAONICA

Sadržaj cjeline

1. Pojam prodavaonice i metode prodaje
2. Vrste prodavaonica za prodaju pretežito prehrambene i neprehrambene robu
3. Trgovački centri
4. Oblici prodaje izvan prodavaonice
5. Internet prodaja

Pojam trgovačkog centra

- Jedinstvena građevinska cjelina za zajedničkim upravljanjem (parkiralište, radno vrijeme, promocija ...)
- Sadrže 1-2 dominante prodavaonice, veći broj manjih i srednjih specijaliziranih prodavaonica te popratne ugostiteljske, uslužne i zabavne sadržaje

Primjer King-cross Jankomir Zagreb

Razlozi razvoja trgovačkih centara (i posljedice)

- modernizacija i okrupnjavanje trgovine
- zakrčenost i nepristupačnost gradskih središta
- otvaranje novih stambenih četvrti

GRADSKA SREDIŠTA PRIJE I NAKON PROCVATA TRGOVAČKIH CENTARA

Povijest trgovačkih centara

- Preteče prvih centara krajem 19.stoljeća
  - Great Western arcade, UK iz 1865.
  - Cleveland arcade, USA iz 1890.

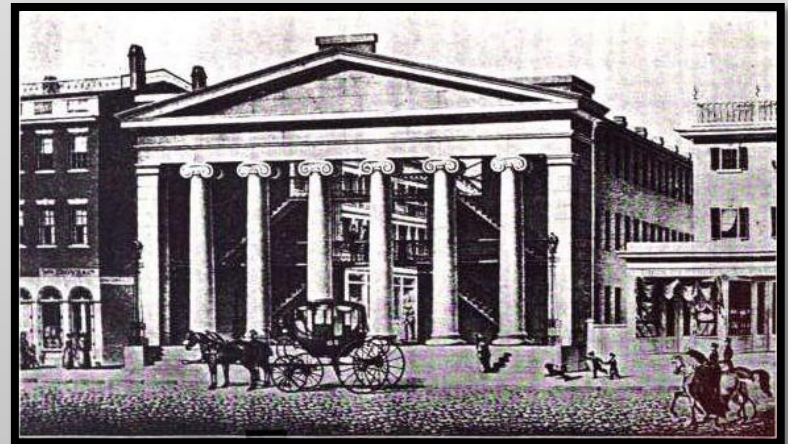

Centar arkadnog oblika izgrađen kod „Snow Hill” Londonske željezničke stanice.

Zgrada od 5 katova radi i danas na 2 kata, a ostalo je pretvoreno u hotel.

Westmister Arkada iz 1828.u Providenci, SAD

Prvi suvremeni trgovački centri - SAD

- Country Club Plaza, Kansas, Missouri iz 1923.
- Do 1946.bilo ih je samo 8 (ekonomska kriza i rat)
- 1956. Southdale center Edina, Minnessota prvi potpuno klimatizirani
- 1969.bilo ih je 10.000, a 1999.čak 44.368

Zanimljivosti

- U Njemačkoj su sve popularniji „unutar gradski” trgovački centri
- Od 10 najvećih u Europi čak su 4 u Moskvi (Avia Park 231.000 m² - tek je 37. u svijetu)
- Najveći na svijetu: New South China Mall, Dongguan, Kina (659.612 m² i 2350 prodavaonica), a do 2015. je bio 99% prazan

Vrste trgovačkih centara

- Podjela prema veličini:
  1. TC susjedstva (neighbourhood)
3.000-14.000m², 5-10 objekata, radijus kupaca 5 km
  2. Općinski TC (community)
9.000-32.000 m², 10-20 objekata, radijus kupaca 5-10 km
  3. Regionalni TC (regional)
37.000-74.000 m², više od 20 objekata, radijus 10-40 km
  4. Super regionalni TC (super-regional) više od 74.000m², radijus kupaca veći od 40 km

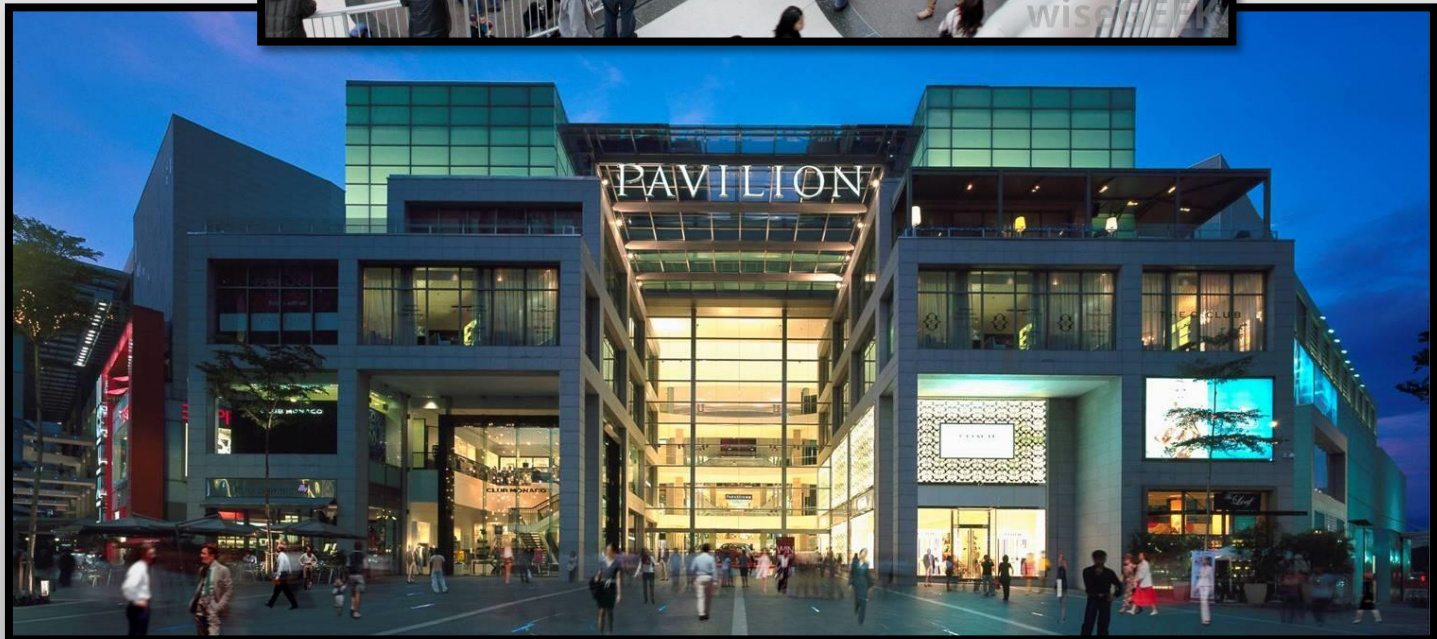
Primjer susjedstva/općinski:
Park & Shop Virovitica 6184m²

Vrste trgovačkih centara

- Podjela prema obliku
  1. Strip centar, u ravnini oblika slova L ili U, svaki objekt ima svoj ulaz
  2. Shopping mall, na više katova
  3. Power centar (USA) ili Retail park (GB), skup više velikih trgovaca na jednom mjestu, ali svaki je izgrađen za sebe
  4. Outlet, dizajniran kao malo naselje s ulicama i trgovima, poznate marke nude zadnje modele i stare sezone po nižim cijenama

Primjer „Shopping mall” – na više razina

Primjer „Strip centar” – u jednom nizu pod zajedničkim krovom

Primjer „Power center / Retail park” – više većih trgovaca na jednom mjestu

Primjer „Outlet”

Trgovački centri u Hrvatskoj

- Prvi 1996. u Zagrebu „Importane centar”
- Veći se broj otvara između 2002.i 2012.
- Ekonomska kriza usporila razvoj, a neki su i zatvoreni
- Trend su manji trgovački centri
- Osijek: *Emmezeta (Trgovački centar) Osijek, Konzum (Mercator) centar, Portanova, Avenue Mall, STC Osijek, Super Osijek, Esseker centar (stambeno-poslovni), Doma, Nama, Eurodom*

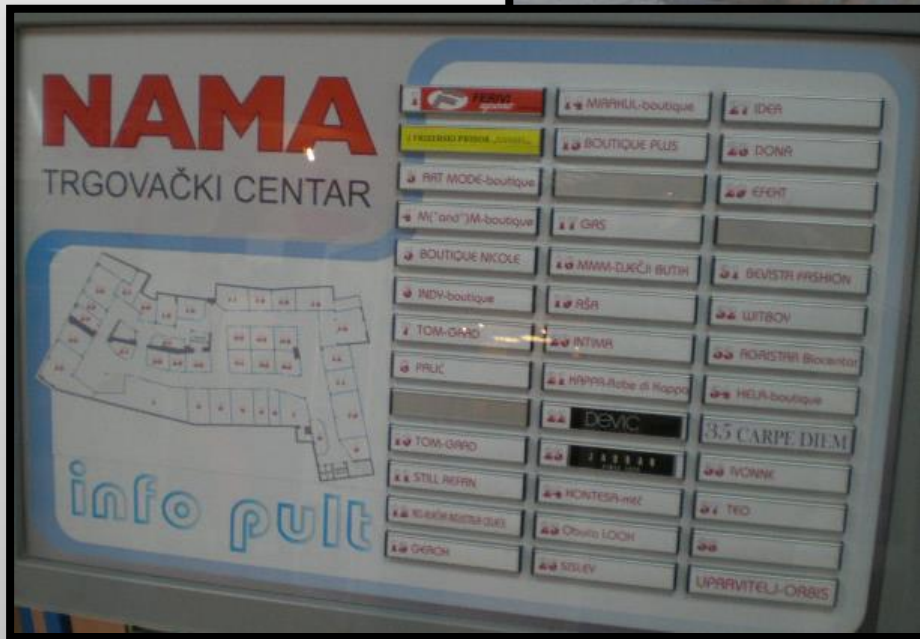

Investicija od 80 milijuna \$, 79.000 m², 1.600 parkirnih mjesta

Trgovački centri u Zagrebu

- Importanne centar (1996.) i Importanne galerija
- Arena centar
- King cross, Jankomir
- City centar West/East
- West gate
- Avenue Mall
- Shopping centar Cvjetni
- Garden mall
- Branimir centar
- Centar Kaptol
- Supernova
- Roses fashion outlet

Importanne centar (glavni kolodvor)

Importanne galerija (Iblerov trg, Vlaška)

Arena centar (Lanište), 2010.godine

King-cross Jankomir, 2002.godine

City center West (2006.i 2009) /East (2012.)

Westgate (Zaprešić, 2009.)

Avenue Mall (Siget, 2007.)

Shopping centar Cvjetni (Siget, 2007.)

Garden Mall (Dubrava, 2009.)

Branimir centar (Branimirova ulica, 2003.)

Centar Kaptol (Branimirova ulica, 2000.)

Supernova (Buzin, 2014.)

Roses fashion outlet (Sv.Križ Začretje, 2008.)

